

NEWSLETTER AK HJF - 1/2012

Obsah:

Resumé článků v českém i anglickém jazyce	2
Jiří Hartmann : Tváře kanceláře.....	3 - 5
Zdeněk Froněk : Zásadní změna ve výkladu ustanovení § 196a odst. 3.....	5 - 6
Alena Keřková : Ještě k novele zákoníku práce	7 - 8
Markéta Dvořáková : Nabývání majetku od vlastníka v úpadku.....	8 - 9

PRAHA
Sokolovská 49
186 00 Praha 8

+420 225 000 400
+420 225 000 444
recepcepha@hjf.cz

HRADEC KRÁLOVÉ
Resslova 1253/17a
500 02 Hradec Králové

+420 495 534 081
+420 493 814 911
recepcehk@hjf.cz

Resumé :

V tomto čísle Vám přinášíme další rozhovor z projektu Tváře AK. Prvním, kdo se dobrovolně vydal všanc zvědavým dotazům výkonné ředitelky, byl JUDr. Milan Jelínek. Tentokrát jsme přátelsky vyzpovídali JUDr. Jiřího Hartmanna, který je rovněž zakládajícím partnerem naší kanceláře.

Druhý článek se týká revolučního průlomu do výkladu § 196a obchodního zákoníku. Soudy až doposud lpěly na dodržení formálních náležitostí převodu majetku mezi spřízněnými osobami. Z Nejvyššího soudu však zavál čerstvý vítr a nadále nebude nutné oceňovat převáděný majetek znalcem, pokud cena za převod bude v místě a čase obvyklá.

Třetí článek se vrací k nedávné novele zákoníku práce z pohledu funkce vedoucího zaměstnance. Rozebírá různé praktické situace, které mohou u zaměstnavatele zastat, a srovnává je s definicí vedoucího zaměstnance dle nové právní úpravy. V druhé části článku je pojednáno o změnách v odměňování přesčasové práce.

Čtvrtý článek se zabývá problematikou nabývání nemovitostí od prodávajících, kteří jsou v úpadku. Počet těchto osob stále stoupá a prohlášení úpadku není vždy zaneseno v katastru nemovitostí. V praxi poté vznikají problémy. Článek ukazuje, jak jim předejít.

In this issue we are bringing you another interview from the series The Faces Behind Our Company. The first person to be interviewed was JUDr. Milan Jelínek. It is only logical that the second interview is conducted with the other founding partner, JUDr. Jiří Hartmann.

The second article deals with the revolutionary precedent regarding Art. 196 of the Commercial Code. For years the courts adhered to the compliance with all formal requirements for transfer of property between companies and people affiliated therewith. Now the Czech Supreme Court has overturned its previous rulings and no longer requires the property to be appraised by an assayer, on the condition that the price for such transfer is usual in given time and place.

The third article deals with the recent amendment of the Labor Code as seen from the perspective of a managerial employee. It tests the new definition of such employee in various real-life scenarios that one can face at an employer. The second part of the article is focused on the changes regarding the overtime pay rates.

The fourth article deals with the acquiring real property from a person against whom an insolvency has been declared. The number of such persons is still rising and the fact of insolvency is not always evidenced in the land registry abstract. This leads to various problems. The article endeavors to find a solution to these problems as well as a way to prevent them.

TVÁŘE KANCELÁŘE

V tomto čísle Vám přinášíme další rozhovor z projektu: Tváře AK. S tímto projektem jsme začali na konci roku 2011 a v rozhovoru se Vám představil JUDr. Milan Jelínek. Jak jsme již v minulosti avizovali, tento projekt vznikl s jednoduchým cílem: *poznejte nás lépe*. Touto formou se Vám tedy snažíme přiblížit prostředí naší kanceláře a lépe poznat jednotlivé členy týmu.

Připomínáme, že pokud byste měli i Vy zájem položit nějakou otázku někomu z našeho týmu, nebráníme se! Otázku prosím zašlete na mailovou adresu: lacinova@hj.f.cz. Nezapomeňte uvést, komu máme zaslanou otázku položit. Bude pro nás potěšením, pokud se zapojíte do tohoto projektu s námi.

Druhý rozhovor, který Vám v rámci tohoto projektu přinášíme, nemohl být s nikým jiným, než s dalším zakládajícím členem naší kanceláře, JUDr. Jiřím Hartmannem. Jedná se tedy o zakládajícího partnera, advokáta, člena kárné komise ČAK, prezidenta aliance CSI, předsedu představenstva AK HJF s.r.o. a zároveň vedoucího právního týmu na pražském pracovišti. Již z vyjmenovaných funkcí je patrné, že se jedná o člověka energického, cílevědomého a vizionářského. Touto cestou nám tedy dovoluňte představit JUDr. Jiřího Hartmanna v následujícím rozhovoru:

Kancelář vznikla v roce 1990. Vy jste jeden ze zakládajících členů. Mohl byste našim čtenářům ve stručnosti popsat, jak vypadaly začátky advokátní kanceláře?

Naše advokátní kancelář vznikla v roce 1990 a je pravdou, že naše začátky byly relativně lehké. Po půl roce advokátní kancelář vydělala první milion a my jsme měli pocit, že nám leží svět u nohou. Teprve po delší době jsme pochopili, že tento raketový start byl způsoben především naší výhodou spočívající v tom, že jsme byli takzvaně „staří advokáti“. To, co bylo pro toto období charakteristické, lze shrnout slovy kamarádství, pohoda, vzájemná tolerance a všichni táhneme za jeden provaz. V advokátní kanceláři v té

NOVINKY

S účinností od prvního dubna se mění pravidla zadávání veřejných zakázek. Díky snížení finančních limitů na polovinu a rozšíření definice dotovaného zakladatele se právní úprava veřejných zakázek náhle stává aktuální pro řadu dosud nedotčených subjektů. Přehled změn spolu s doporučeními pro praxi vám přineseme v jednom z příštích čísel našeho newsletteru.

Prvního dubna nabyl účinnosti i zákon o zdravotních službách, kterým je realizována mnoho let připravovaná reforma zdravotnictví. Zákon významně posiluje postavení pacienta v systému zdravotní péče a stanoví jednotné podmínky pro poskytování zdravotních služeb.

První tři dny nemoci bez nemocenské zůstanou. Ústavní soud nevyhověl návrhu na zrušení této právní úpravy, neboť podle něj nepředstavuje ohrožení důstojné existence člověka.

Kupní cenu nelze určit odkazem na znalecký posudek, jímž bude zboží oceněno v budoucnu. Tak rozhodl na konci března Nejvyšší soud, když zároveň konstatoval, že kupní cena musí být již v okamžiku uzavření kupní smlouvy určena buďto pevnou částkou, nebo konkrétním způsobem, který umožňuje k takové částce dojít.

Nejvyšší soud rovněž stanovil podrobnější pravidla pro postup, kdy může zaměstnanec okamžitě zrušit pracovní poměr z důvodu nevyplacení mzdy nebo její části. Důvod pro takové zrušení není dán, pokud k nevyplacení došlo v důsledku administrativního omylu nebo jiné zřejmě nesprávnosti, ledaže by zaměstnavatel o této nesprávnosti věděl a nezjednal v přiměřené době nápravu.

době tedy panovala neuvěřitelná tvůrčí nálada. Všichni jsme byli očarováni sametovou revolucí a možností podnikat. V té době člověk neznal slova jako únava, deprese, stres. Všichni jsme prostě táhli za jeden provaz k tomu, aby naše advokátní kancelář vzkvétala.

Pokud srovnáte minulost (tedy založení) a současnost, jaké hlavní změny byste zmínil?

Pokud srovnám minulost, kterou jsem stručně popsal, se současností, je jasné, že kancelář se výrazným způsobem vyvinula. V období 90. let byly našimi klienty české banky, české investiční fondy, pojišťovny a vesměs organizace v první stovce. Jaksi samo sebou v rámci privatizace spousta těchto firem přechází do rukou zahraničních vlastníků a ty již automaticky lobují za zahraniční právní kanceláře či jejich pobočky. Z tohoto důvodu se i významně mění klientela, ale i v tomto období je naše advokátní kancelář přítomna zásadním společenským změnám. Asistujeme při válce o Novu, řešíme v České pojišťovně třetí vlnu kuponové privatizace, naše kancelář pomáhá při restrukturalizaci IPB a je úspěšná při řešení televize Prima i IPB pojišťovny. To jsou velké kauzy, které se zapsaly do historie naší kanceláře a znamenaly významný posun v uvažování jednotlivých partnerů.

Kancelář se v tomto období velmi profesionalizovala a dochází k rozdělení rolí v rámci řízení kanceláře i poskytování právních služeb.

V období první dekády 21. století je cítit rostoucí konkurenční tlak a současně dochází k výraznému zefektivňování poskytování právních služeb. Právě v tomto období jsem výrazným způsobem posílil orientaci na poskytování právních služeb ministerstvům a jiným státním organizacím. Zastupujeme Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo financí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo dopravy. Angažujeme se v rámci právního zastoupení Českého statistického úřadu, řešíme kauzy pro významné české podnikatele a vrcholí též naše zastoupení v rámci sporu Beran x Komárek. V roce 2008 vzniká nová strategie kanceláře orientovaná na specializaci jednotlivých oborů a vytváření právních týmů.

Vy v kanceláři Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. zastáváte několik rolí. Jste jednatelem, předsedou představenstva, vedoucím právního týmu na pražském pracovišti. Která z rolí je Vám nejbližší a proč?

Odpovím poněkud šalamounsky a to tak, že není malých rolí. Z toho důvodu je nemožné říci, která z rolí výše uvedených je mi nejbližší. Každá má své kouzlo i negativa. V pozici jednatele člověk rozhoduje o běžných záležitostech firmy. Na předsedu představenstva jsou kladeny zásadní otázky manažerského rozhodování a jako vedoucí právního týmu řeším na poradách situace, jak konkrétně poskytovat právní služby, jakým způsobem volit strategii v kauzách, jak organizovat práci mezi spolupracovníky. Každá ta role má svoji odvrácenou stránku, ale ve vzájemné harmonii mne uspokojují a vytvářejí pro mne smysluplnou situaci pro to, abych byl v práci šťasten.

Mimo to jste také členem kárné komise v České advokátní komoře a od letošního roku také prezidentem aliance Czech Servis International (CSI). Advokátní kancelář je od minulého roku členem této aliance. Mohl byste prosím více přiblížit fungování CSI?

Czech Service International je vytvoření jakési komplexní poradenské aliance pro obory práva, akvizic, pojištění, auditů, ekonomiky a daní. Jedná se o „továrnu“ na poradenství, když slovo továrna nesmí být vnímáno negativně. Jedná se o spojení předních firem v České republice, které si daly za cíl profesionalitu a komplexnost jako základní krédo pro službu klientům. Všechny tyto poradenské společnosti jsou součástí nadnárodních řetězců a lze říci, že tyto služby, které mají mít profesionální a komplexní charakter, mohou být poskytovány ve více než 160 zemích světa na 5 kontinentech. Okamžikem, kdy jsem se stal prezidentem Czech Service International, uvědomil jsem si velkou odpovědnost za další směřování a profesionalizaci naší aliance a mým cílem v horizontu dvou let je vytvoření kontinuálního komplexního poradenství pro významné klienty jak ze zahraničí, tak i z České republiky v rámci CSI.

Počátkem prosince loňského roku a začátkem ledna tohoto roku se na našich webových stránkách www.hjf.cz objevila reportáž z Londýnské arbitráže (<http://www.hjf.cz/cs/archiv-novinek>), které jste byl přímým účastníkem. Mohl byste našim čtenářům sdělit, zda je v této zajímavé kauze nějaký posun, popřípadě jaký je budoucí vývoj?

Londýnská arbitráž, byť jsme čekali již rozhodnutí v jarních měsících, zatím rozhodnuta nebyla. Takže všechny zúčastněné strany, advokáti, poradci i čtenáři našeho bulletinu jsou jistě napjati, jak celý spor dopadne. Pevně věřím, že v nejbližší době bude znám výsledek a že budeme stát na straně vítězů. Určitě Vás budu obratem informovat ve zvláštní zprávě.

JUDr. Jiří Hartmann, advokát

hartmann@hjfcz

Bc. Lucie Turková, výkonná ředitelka

turkova@hjfcz

ZÁSADNÍ ZMĚNA VE VÝKLADU USTANOVENÍ § 196a Odst. 3 Obchodního zákoníku

Letošní rok doposud přinesl zásadní změny do oblasti převodu majetku mezi spřízněnými osobami. Nejprve došlo od 1. ledna 2012 k novelizaci ustanovení § 196a zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jako „Obchodní zákoník“), a nyní došlo i k zásadnímu obratu v judikatuře, týkající se ustanovení § 196a odst. 3 Obchodního zákoníku, ohledně povinnosti zpracování znaleckého posudku znalcem jmenovaným soudem při převodu majetku mezi spřízněnými osobami.

Rozhodnutí velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 8. února 2012, sp. zn. 31 Cdo 3986/2009 jistě nemohlo nechat klidným jakéhokoli člena široké odborné veřejnosti. Nestává se příliš často, aby se Nejvyšší soud České republiky odchýlil od svých dřívějších, a dlouhou dobu svými rozhodnutími podporovaných názorů, a to ještě v otázce tak často diskutované, jako u ustanovení § 196a Obchodního zákoníku bezesporu je.

Podle znění ustanovení § 196a odst. 3 Obchodního zákoníku, jestliže společnost nebo jí ovládaná osoba nabývá majetek od zakladatele, akcionáře nebo od osoby jednající s ním ve shodě anebo jiné osoby uvedené v odstavci 1 nebo od osoby jí ovládané anebo od osoby, se kterou tvoří koncern, za protihodnotu ve výši alespoň jedné desetiny upsaného základního kapitálu ke dni nabytí nebo na ně úplatně převádí majetek této hodnoty, musí být hodnota tohoto majetku stanovena na základě posudku znalce jmenovaného soudem. Pro jmenování a odměňování znalce platí ustanovení § 59 odst. 3 Obchodního zákoníku. Jestliže k nabytí dochází do 3 let od vzniku společnosti, musí je schválit valná hromada.

Judikatura Nejvyššího soudu České republiky k ustanovení § 196a odst. 3 Obchodního zákoníku byla po dlouhou dobu, tedy až do současného rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky, ustálená, a to zejména v tom ohledu, že v případě, že cena převáděného majetku nebyla stanovena znaleckým posudkem znalce jmenovaného soudem, byl takovýto právní úkon považován za absolutně neplatný.

Absolutní neplatnost smlouvy o převodu majetku mezi spřízněnými osobami pro rozpor se zákonem podle ustanovení § 39 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku dovodil Nejvyšší soud České republiky již ve svém rozsudku ze dne 3. ledna 2001, sp. zn. 29 Cdo 2011/2000, kdy konstatoval, že výklad ustanovení § 196a odst. 3 Obchodního zákoníku v tom směru, že smlouva uzavřená s porušením povinnosti stanovit cenu majetku zcizovaného společníkovi společností na základě posudku znalce je pouze relativně neplatná, by zcela zmařil smysl uvedeného ustanovení spočívající v tom, že je třeba zabránit tomu, aby statutární orgán společnosti nepřeváděl na společníky společnosti, kteří na něj z jakéhokoli důvodu vyvinou nátlak, majetek společnosti pod cenou. Při takovém výkladu by totiž k nenapadnutelnosti převodu postačovalo, kdyby se statutární orgán, který pod nátlakem zcizil majetek společnosti za cenu poškozující společnost a tím i ostatní společníky, relativní neplatností nedovolal,

když nikdo jiný než sama společnost se relativní neplatnosti takové smlouvy nemůže dovolat.

Ve svém rozhodnutí ze dne 10. září 2008, sp. zn. 29 Cdo 3300/2008 dále Nejvyšší soud České republiky konstatoval, že absolutní neplatnost právního úkonu působí přímo ze zákona bez dalšího, takže právní následky úkonu hned od počátku nenastanou. Absolutní neplatnost nemůže být zhojena, tj. nemůže být napravena dodatečným schválením nebo odpadnutím vady. Nejvyšší soud České republiky dále konstatoval, že dodatečně vyhotovený znalecký posudek nemůže na neplatnosti právního úkonu, kterým byla realizována majetková dispozice předvídaná hypotézou ustanovení § 196a odst. 3 Obchodního zákoníku nic změnit, bez ohledu na to, nakolik se ve znaleckém posudku stanovená hodnota převáděného majetku přiblíží kupní ceně.

Ve věci, kterou se zabývá i současné průlomové rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky, tvoří skutkový základ situace, kdy byla mezi účastníky uzavřena smlouva o převodu nemovitostí za kupní cenou stanovenou podle ústního sdělení znalce, který byl následně soudem jmenován ke stanovení kupní ceny a zpracování znaleckého posudku. Znalec byl jmenován a znalecký posudek zpracován, ovšem až poté, co byla smlouva o převodu nemovitostí uzavřena a vlastnické právo k nemovitostem zapsáno do katastru nemovitostí. Cena stanovená znaleckým posudkem byla stanovena ve stejné výši jako ve smlouvě o převodu nemovitostí. Po uplynutí téměř dvou let od uzavření transakce byl na převodce prohlášen konkurs a konkursní správce sepsal převedené nemovitosti do konkursní podstaty, a to z toho důvodu, že vycházel z toho, že smlouva o převodu nemovitostí je absolutně neplatná pro rozpor s ustanovením § 196a odst. 3 Obchodního zákoníku, a jejich vlastníkem je tudíž neustále úpadce.

Nejvyšší soud České republiky se v rozhodnutí ze dne 8. února 2012, sp. zn. 31 Cdo 3986/2009 zabýval zejména účelem ustanovení § 196a odst. 3 Obchodního zákoníku. Toto ustanovení podle názoru Nejvyššího soudu České republiky slouží zejména k ochraně společnosti před zneužitím

postavení jejích orgánů, společníků a dalších osob oprávněných společností zavazovat či vykonávajících ve společnosti určitý vliv. Navazujícím účelem pak je i zajištění ochrany třetích osob, zejména věřitelů společnosti. V případech, kdy společnost úplatně nabývá majetek v rozsahu dle ustanovení § 196a odst. 3 Obchodního zákoníku od osob v tomto ustanovení uvedených nebo na tyto osoby takový majetek převádí, k dosažení tohoto účelu slouží zejména požadavek, podle něhož lze provádět zmíněné majetkové dispozice pouze za cenu určenou posudkem znalce. Zákon tím sleduje, aby cena převáděného majetku nebyla závislá pouze na vůli stran, nýbrž aby byla stanovena způsobem, jenž v dostatečné míře zajišťuje, že bude odpovídat jeho reálné hodnotě.

Stanovení ceny převáděného majetku za podmínek uvedených v ustanovení § 196a odst. 3 Obchodního zákoníku znalcem má za cíl zabezpečit, že převod majetku bude uskutečněn za obvyklou tržní cenu, jíž by bylo dosaženo v daném místě a čase při obchodu mezi nespřízněnými osobami.

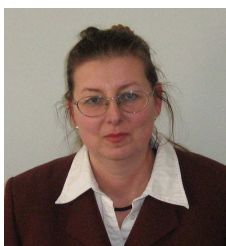
Z rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky vyplývá, že předpokladem pro závěr o neplatnosti smlouvy o převodu majetku podléhajícího ustanovení § 196a odst. 3 Obchodního zákoníku není pouze nedodržení požadavku, aby hodnota převáděného majetku byla stanovena na základě posudku znalce jmenovaného soudem, ale současně i zjištění, že cena sjednaná ve smlouvě je pro společnost méně výhodná než cena v daném místě a čase obvyklá.

Při rozhodování o platnosti či neplatnosti smlouvy o převodu majetku uzavřené v režimu ustanovení § 196a odst. 3 Obchodního zákoníku, bude muset nyní příslušný soud před svým rozhodnutím zjišťovat přiměřenost ceny, za kterou byl majetek převeden, a nebude již moci bez tohoto zjištění rozhodnout o neplatnosti takovéto smlouvy jen z důvodu, že nebyl vypracován znalecký posudek.

Mgr. Zdeněk Froněk, advokát
fronek@hjf.cz

JEŠTĚ K NOVELE ZÁKONÍKU PRÁCE

V novele zákoníku práce účinné od 1. ledna 2012 se objevují některá nová ustanovení, která jsou vázána na osobu vedoucího zaměstnance. Mimo jiné se jedná o možnost sjednat s vedoucím zaměstnancem delší zkušební dobu (§ 35 zákoníku práce) nebo sjednat mzdu s přihlédnutím k veškeré práci přesčas (§ 114 zákoníku práce). Z uvedeného hlediska je proto podstatné vědět, koho lze za vedoucího zaměstnance považovat.

Novela zákoníku práce v zásadě přebrala dosavadní vymezení pojmu „vedoucí zaměstnanec“. Podle § 11 zákoníku práce se vedoucími zaměstnanci zaměstnavatele rozumějí zaměstnanci, kteří jsou na jednotlivých stupních řízení zaměstnavatele oprávněni stanovit a ukládat podřízeným zaměstnancům pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny. Vedoucím zaměstnancem je, nebo se za vedoucího zaměstnance považuje rovněž vedoucí organizační složky státu.

S uvedenou definicí se nabízí otázka, zda je možné, za vedoucího zaměstnance považovat též zaměstnance nastupujícího k zaměstnavateli na místo, které má podle organizační struktury charakter vedoucího pracovního místa, ale v okamžiku vzniku pracovního poměru nemá tento zaměstnanec ještě podřízené zaměstnance. Může k tomu dojít za situace, kdy bude úkolem tohoto nového vedoucího zaměstnance, aby si své nové kolegy vybral.

Kolegium expertů AKV- Asociace pro kolektivní vyjednávání a pracovních vztahů k této otázce zaujalo následující stanovisko.

Aby bylo možné označit zaměstnance za vedoucího zaměstnance ve smyslu zákoníku práce, a tedy s ním sjednat zkušební dobu v délce až 6 měsíců po sobě jdoucích ode dne vzniku pracovního poměru nebo mzdu s přihlédnutím k veškeré práci přesčas, musejí být splněny dvě základní podmínky:

- 1) Zaměstnanec stojí v čele stupně řízení u zaměstnavatele
- 2) Z jeho postavení vyplývá právo řídit podřízené zaměstnance

Skutečnost, že zaměstnanec nemá ještě v době vzniku pracovního poměru podřízené zaměstnance, protože si je má teprve z titulu své pozice vybrat, neznamená, že nejde o vedoucího zaměstnance. Tato situace může také nastat i za trvání pracovního poměru, když všem vedoucímu zaměstnanci podřízeným zaměstnancům skončí pracovní poměr (například na základě jejich výpovědi) a jejich místa nebyla ještě obsazena novými zaměstnanci. Toto se může stát třeba v případě, že dosud neskončilo výběrové řízení na místa těchto podřízených zaměstnanců. Ze strany zaměstnavatele (vedoucího zaměstnance) musí být ale zřejmá vůle pracovní místa podřízených zaměstnanců v přiměřené době obsadit. V opačném případě by šlo o obcházení zákona a o pracovní místo, které je vedoucím pracovním místem, by se jednalo jenom formálně.

K posouzení, zda se jedná o vedoucího zaměstnance, se již dříve vyjádřil Nejvyšší soud České republiky a to ve svém rozhodnutí ze dne 17.2.2004 sp. zn. 21 Cdo 1863/2003. V něm dospěl k závěru, že nezáleží na tom, jak je formálně pracovní místo vedoucího zaměstnance označeno, ale je rozhodující, zda podle právního předpisu nebo vnitřního organizačního předpisu upravujícího organizační strukturu zaměstnavatele jsou tomuto zaměstnanci podřízeni jiní zaměstnanci, jimž je oprávněn vydávat závazné pokyny. Při splnění této podmínky není právní postavení vedoucího zaměstnance dotčeno, jestliže pracovní místa, která jsou mu právního předpisu nebo vnitřního organizačního předpisu podřízena, fakticky (ještě) nejsou obsazena.

Jak již bylo výše uvedeno, otázka, zda se jedná o vedoucího zaměstnance, je významná pro rozsah práce přesčas, ke které může být přihlédnuto při výši mzdy.

V této uvedené souvislosti je třeba zmínit otázku odměňování za práci přesčas tak, jak je nově upravena v novele zákoníku práce účinné od 1.1.2012. Podle této novely může být mzda již sjednána s přihlédnutím k případné práci přesčas.

Podle této nové úpravy lze takto sjednat mzdu u všech zaměstnanců v rozsahu až 150 hodin za kalendářní rok a u vedoucích zaměstnanců až v rozsahu 416 hodin za kalendářní rok. Takto lze sjednat mzdu jen v pracovní smlouvě nebo ve smlouvě o mzdě, přičemž musí být vždy uveden rozsah práce přesčas, k jakému je při sjednání mzdy přihlédnuto. Musí být tedy splněny dvě podmínky:

- 1) Mzda je sjednána a nikoliv stanovena nebo určena a je dohodnuto, že takto sjednaná mzda zahrnuje práci přesčas s uvedením jejího rozsahu. Zaměstnavatel tedy nemůže jednostranně určit mzdu s přihlédnutím k práci přesčas v mzdovém předpisu.
- 2) Mzda nemůže být ani určena jednostranně zaměstnavatelem ve mzdovém výměru. Pokud je mzda určena, není možné se ani dvoustranně se zaměstnancem dohodnout, že je mzda určena s přihlédnutím k práci přesčas.

Pokud se tedy zaměstnavatel rozhoduje, jestli bude mzdu sjednávat smluvně nebo ji určovat sám (mzdovým výměrem, vnitřním předpisem), měl by i zvážit širší souvislosti, tedy zda bude chtít řešit sjednání mzdy s přihlédnutím k práci přesčas.

JUDr. Alena Keřková, advokátka
kerkova@hjf.cz

NABÝVÁNÍ MAJETKU OD VLASTNÍKA V ÚPADKU

S ohledem na rostoucí počet insolvenčních řízení řešených formou oddlužení se věřitelé stále častěji potýkají sice s netypickými, ale o to závažnějšími situacemi. Taková situace může nastat např. při nabývání vlastnického práva k majetku dlužníka nacházejícího se v úpadkové situaci. Pro účely tohoto příspěvku však ponecháme stranou nabytí vlastnického práva k majetku dlužníka v době před zahájením insolvenčního řízení a budeme se zabývat pouze převodem vlastnického práva k majetku (zde nemovitosti) od dlužníka již za probíhajícího

insolvenčního řízení, resp. v době po prohlášení úpadku.

Nachází-li se vlastník nemovitosti v úpadku, mění se výrazně podmínky pro nabývání majetku od takového vlastníka. Při úpadku řešeném formou konkursu dlužník samotný není vůbec oprávněn disponovat s majetkovou podstatou, a na účet dlužníka může s majetkovou podstatou disponovat toliko insolvenční správce. Jedná-li po prohlášení konkursu na majetek dlužníka ve věci majetkové podstaty samotný dlužník, je jeho jednání stíženo neplatností. Sankce neplatnosti je však pro tento případ všeobecně známou a riziko uzavření smlouvy o převodu vlastnického práva je v případě konkursu poměrně malé.

Jiná situace ale nastává tehdy, je-li úpadek dlužníka řešen formou oddlužení. Protože dlužník je po celou dobu trvání oddlužení nadán dispozičními oprávněními, je současně oprávněn mj. zcizovat věci zahrnuté do majetkové podstaty. I pro taková jednání platí pro zpeněžování majetku omezující povinnosti (v případě zpeněžení věci použít výtěžek z prodeje jako mimořádnou splátku, protiplnění by mělo být adekvátní apod.). Vedle toho je však nutno mít na zřeteli, zda zpeněžovaný majetek není majetkem sloužícím k zajištění pohledávky. Typickým zajištěným majetkem je např. dům, na němž vázne zástavní právo hypoteční banky, podle § 2 písm. g) IZ je možno zajistit pohledávku dále zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, zajišťovacím převodem práva, postoupením pohledávky nebo obdobným právem podle zahraniční úpravy (prostředky zajištění ve smyslu IZ jsou rozdílné od zajištění podle práva občanského). Byť má dlužník od právní moci rozhodnutí o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře dispoziční oprávnění k majetku náležejícímu do majetkové podstaty v době schválení oddlužení, týká se to pouze majetku nezajištěného. Majetek sloužící k zajištění je oprávněn zpeněžovat pouze insolvenční správce, a to po schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře, nejdříve však po zjištění pravosti výše a pořadí zajištěné pohledávky a pouze tehdy, požádá-li o to zajištěný věřitel.

Aby byly případy vzniklé v důsledku shora uvedeného neplatného právního úkonu alespoň pro případ nemovitostí minimalizovány, je v katastru nemovitostí na základě podnětu insolvenčního soudu poznámkou obvykle vyznačeno, že vlastník nemovitosti se nachází v insolvenčním řízení. Ne vždy je taková poznámka provedena a vlastnické právo k nemovitosti je na nového nabyvatele v katastru nemovitostí převedeno, aniž by tento pojal jakékoli podezření o neplatnosti takového převodu.

Jelikož insolvenčnímu správci ukládá ustanovení § 217 IZ povinnost vyhotovit soupis majetkové podstaty, sepíše insolvenční správce takový seznam a mj. do něj zapíše i věci, které dlužníku nenáleží nebo jejichž zahrnutí do majetkové podstaty je sporné zejména proto, že k nim třetí osoba uplatňuje práva, která to vylučují. O zahrnutí majetku do soupisu musí insolvenční správce osobu požívající právo k tomuto majetku písemně vyrozumět a poučit ji o možnosti podání žaloby na vyloučení věci z majetkové podstaty. Žaloba musí být podána proti insolvenčnímu správci ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy této osobě bylo doručeno vyrozumění o soupisu majetku, přičemž lhůta je zachována, dojde-li žaloba nejpozději posledního dne lhůty insolvenčnímu soudu. Insolvenční zákon tak zjednodušuje pozici insolvenčního správce, když ho opravňuje k zápisu takového majetku a povinnost žalovat o určení vlastnického práva ponechává na třetí osobě.

Je však nutno upozornit, že taková určovací žaloba proti insolvenčnímu správci nemá šanci na úspěch v tom smyslu, že vlastnické právo bude určeno soudem ve prospěch žalobce, a to i přesto, že tento jednal dobré víře. Samozřejmě žalobci náleží peněžní protihodnota majetku, kterou na jeho nabytí vynaložil, ale v podmínkách úpadku dlužníka je často taková pohledávka žalobce nevymahatelná.

Přesto, že většina kupujících je při nabývání nemovitostí natolik obezřetná a údaje o nemovitosti ověřuje nahlédnutím do katastru nemovitostí, nemusí být takové ověření vždy dostatečné, když údaje o probíhajícím insolvenčním řízení mohou absentovat. Z tohoto důvodu je v zájmu budoucího nabyvatele, aby ověřil i případné insolvenční řízení u prodávajícího a následně pak při nabývání majetku

postupoval v souladu s insolvenčním zákonem. Insolvenční rejstřík je veřejně dostupný z webových stránek Ministerstva spravedlnosti na www.justice.cz a lze v něm vyhledávat dle kritérií jako příjmení, firma, rodné číslo, IČ aj.

Mgr. Markéta Dvořáková, advokátní koncipientka
dvorakova@hjf.cz